Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XVI. Qualiter exorta populi seditione eo quod Ioannes in exilium duceretur, Briso Eunuchus Augustae missus, eum Constantinopolim reduxit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A ἅμα αὐτῷ Σαραπίωνα, καὶ Τίγριν εὐνοῦχον πρεσβύτερον, καὶ Παῦλον ἀναγνώστην· καὶ γὰρ οὗτοι συγκατηγοροῦντο αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ ὁ Ἰωάννης τοὺς καλοῦντας ὡς ἐχθροὺς παρεγράφετο, οἰκουμενικὴν δὲ ἐπεκαλεῖτο σύνοδον, μὴ μελλήσαντες, τετράκις αὐτὸν ἐκάλεσαν· τοῦ δὲ μὴ βουληθέντος ἀπαντῆσαι, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ λέγοντος, κατεψηφίσαντο καὶ καθεῖλον αὐτόν, ἄλλο μὲν οὐδὲν αἰτιασάμενοι, μόνον δὲ ὅτι καλούμενος οὐχ ὑπήκουσε· τοῦτο ἀπαγγελθὲν περὶ ἑσπέραν, πρὸς μεγίστην στάσιν ἐξῆπτε τὸ πλῆθος· καὶ διανυκτερεύοντες, οὐ συνεχώρουν ἀφέλκεσθαι τῆς ἐκκλησίας αὐ- B τόν· ἀλλ' ἐβόων δεῖν κρίνεσθαι τὰ κατ' αὐτὸν ἐπὶ μείζονος συνεδρίου· τοῦ βασιλέως δὲ ἐκέλευε πρόσταγμα, ἢ τάχος ἐξωθεῖσθαι αὐτόν, καὶ ἐπ' ἐξορίαν ἀπάγεσθαι· τοῦτο γνοὺς ὁ Ἰωάννης, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν καθαίρεσιν περὶ τὸ μεσημβρινὸν ἑαυτὸν ἐξέδωκε, λαθὼν τὸ πλῆθος· ἐφυλάττετο γὰρ μή ποτε ταραχὴ γένηται δι' αὐτόν· καὶ ὁ μὲν ἀπήγετο.

A Serapionem Diaconum & Tigrim eunuchum Presbyterum, & Paulum Lectorem adeſſe jubent. Nam & iſti unà cum Joanne accuſati fuerant. Sed quoniam Joannes exceptione utens, eos qui ipſum vocabant, tanquam inimicos rejiciebat, & ad generale Concilium provocabat, illi nihil cunctati quater eum citaverunt. Cumque ille ſiſtere ſe in judicio noluiſſet, ſed idem ſemper reſponſum daret, condemnarunt eum ac depoſuerunt: nullum ei crimen objicientes, niſi quod vocatus non paruiſſet. Ea res ſub veſperam nuntiata, populum ad graviſſimam ſeditionem excitavit. B Itaque tota nocte excubantes, eum ab Eccleſia abduci nequaquam ſiverunt: ſed cauſam ejus in majore Concilio dijudicandã eſſe proclamabant. Verum Imperatoris juſſione præſcriptum fuerat, ut continuo expelleretur & in exilium abduceretur. Quo comperto, Joannes tertio poſt damnationem die, circa meridiem ultro ſe ipſe tradidit, inſcia populi multitudine. Cavebat enim ne ipſius cauſâ tumultus excitaretur. Et Ioannes quidem abducebatur in exilium.

C

Κεφ. ις'.

Ὡς τοῦ λαοῦ στασιάσαντος, διὰ τὴν ἀπαγωγὴν Ἰωάννου, Βρίσων ὁ τῆς βασιλίδος εὐνοῦχος ἀποσταλείς, πάλιν αὐτὸν ἐπανήγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὁ δὲ λαὸς ἀφόρητα ἐστασίαζεν· οἷα δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις φιλεῖ γίνεσθαι, πολλοὶ τῶν ἀπεχθῶς πρὸς αὐτὸν ἐχόντων, ἐπὶ οἶκτον μετεβάλλοντο, καὶ συκοφαντεῖσθαι ἔλεγον, ὃν μικρῷ ἔμπροσθεν καθῃρημένον ἐπεθύμουν θεάσασθαι· πλείους οὖν D καὶ διὰ τοῦτο ἐγίνοντο οἱ καταβοῶντες καὶ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς συνόδου τῶν ἐπισκόπων· μάλιστα δὲ Θεοφίλῳ τῆς σκευωρίας τὴν αἰτίαν ἐπέθεσαν· οὐ γὰρ ἐπιλανθάνειν ἐπὶ τοῖς σκευωρημένοις ἐδύνατο· ἐκ πολλῶν μὲν οὖν καὶ ἄλλων τεκμηρίων, μάλιστα δὲ ὅτι τοῖς περὶ Διόσκορον τοῖς ἐπιλεγομένοις μακροῖς, εὐθὺς μετὰ τὴν Ἰωάννου καθαίρεσιν ἐκοινώνησε· τότε δὴ καὶ Σεβηριανὸς ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας διδάσκων, εὐκαίρως ἔδοξε διασύρειν τὸν Ἰωάννην,

Caput XVI.

Qualiter exorta populi ſeditione eo quod Ioannes in exilium duceretur, Briſo eunuchus Auguſtæ miſſus, eum Conſtantinopolim reduxit.

Populus vero horrendum in modum tumultuabatur. Utque in hujuſmodi rebus uſu venire ſolet, qui prius infenſo in illum animo erant, miſeratione movebantur: cumque calumniam paſſum eſſe dicebant, quem paulo antea depoſitum videre optaverant. Hanc igitur ob D cauſam plures erant qui tam adverſus Imperatorem, quàm contra Concilium Epiſcoporum vociferabantur. Sed præcipue in Theophilum culpam hujus calumniæ conferebant. Neque enim amplius fraus ejus in obſcuro eſſe poterat: idque tum ex aliis multis indiciis, tum ex eo maxime, quod ſtatim poſt Joannis depoſitionem, cum Dioſcoro ejusque fratribus qui Longi dicebantur communicaſſet. Tunc etiam Severianus, cum in Eccleſia Verbum Dei prædicaret, viſus eſt importune Ioannem carpere, ita dicens:

A Etſi ob nihil aliud eſſet condemnatus Joannes, ejus tamen inſolentia ſatis grave crimen eſt, ut ob eam ſolam deponi meruerit. Cuncta enim reliqua peccata hominibus condonantur. Superbis vero Deus reſiſtit, ut ſacræ Scripturæ docent. Hæc dicta, plebis animos ad majorem pervicaciam provocarunt. Quamobrem Imperator eum celerrime revocari juſſit. Miſſus igitur Briſo eunuchus Auguſtæ, offendit illum Præneti, quod emporium eſt ex adverſo Nicomediæ ſitum: & Conſtantinopolim eum redire jubet. Sed quoniam Joannes ab exilio revocatus, negabat ſe
B urbem ingreſſurum eſſe, niſi prius in majore judicum conſeſſu innocentiam ſuam probaſſet, manſit interim in ſuburbano quod Marianæ appellatur. Porro dum moras necteret, nec civitatem ingredi vellet, plebs ad indignationem prorupit: ſtatimque in ipſos Imperatores maledicta congeſſit. Qua de cauſa Joannes redire coactus eſt. Obviam ergo progreſſa multitudo vulgi, eum cum ſumma reverentia in Eccleſiam rectà deducit: Orans ut in Epiſcopali Cathedra ſedere, & pro more ſolito pacem populo apprecari velit.
C Cum ille recuſaret, diceretque id judicum decreto fieri debere, & oportere ut ij à quibus condemnatus eſſet, mutatâ ſententiâ ipſum abſolverent, populus magis magiſque incendebatur, eum in Cathedra ſedentem videre, & concionantem iterum audire, votis omnibus concupiſcens. Pervicit tandem populus ut iſta fierent. Joannes ergo in Epiſcopali ſolio reſidens, ſicut antea conſueverat, pacem populo pronuntiavit: ac præterea neceſſitate compulſus, ſermonem habuit ad populum. Ea res adverſariis Joannis alterius criminatio-
D nis anſam præbuit. Verum hac de re tum quidem nihil dixerunt.

A φήσας εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο κατέγνωστο Ἰωάννου,
ἀλλ' οὖν γε ἱκανὸν ἔγκλημα πρὸς καθαίρε-
σιν, τὸ ἀλαζονικὸν ἦθος αὐτοῦ· πάντα μὲν
τὰ ἁμαρτήματα συγχωρεῖται τοῖς ἀνθρώ-
ποις· ὑπερηφάνοις δὲ ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται,
ὡς διδάσκουσιν αἱ θεῖαι γραφαί. ταῦτα
λεχθέντα, φιλονεικότερον ἐποίει τὸ πλῆθος.
διὸ τὴν ἀνάκλησιν ταχεῖαν ὁ βασιλεὺς ἐποί-
ησε γενέσθαι· πεμφθεὶς οὖν Βρίσων ὁ τῆς βα-
σιλίδος εὐνοῦχος, καταλαμβάνει αὐτὸν ἐν
Πραινέτῳ, ἐμπόριον δὲ τοῦτο καταντικρὺ
Νικομηδείας κείμενον, καὶ ἀναστρέφει αὐτὸν
B ἐπὶ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν· ἐπεὶ δὲ ἀνακλη-
θεὶς Ἰωάννης, οὐ πρότερον εἰς τὴν πόλιν εἰσελ-
θεῖν προῃρεῖτο, ἢ ἐν μείζονι δικαστηρίῳ ἀ-
θωωθῆναι, ἐν προαστείῳ ὃ καλεῖται Μαρια-
ναὶ τέως ἐπέμενε· παρελκομένου δὲ αὐτοῦ,
μὴ βουλομένου εἰς τὴν πόλιν ἐπανελθεῖν,
ἠγανάκτει τὸ πλῆθος, καὶ ἦν τάχος βλασ-
φημα κατὰ τῶν κρατούντων ἠφίεσαν, ῥήματα·
διὸ καὶ ἀνάγκην ἐπέθηκαν τῇ ἐπανόδῳ αὐτοῦ.
ἀπαντήσαν οὖν τὸ πλῆθος σὺν πολλῇ σε-
C βασμιότητι, ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν εὐθὺς ἦγον-
σι· καὶ παρεκάλουν, ἐν τε τῷ ἐπισκοπικῷ θρόνῳ
καθέζεσθαι, καὶ συνήθως τῷ λαῷ τὴν εἰρήνην
ἐπεύξασθαι· ὁ δὲ παραιτούμενος, καὶ λέγων
ὅτι τοῦτο δεῖ κρίσει γενέσθαι, καὶ δεῖν τοὺς κατα-
ψηφισαμένους πάλιν ἀποψηφίσασθαι, ὁ-
καίετο τὸ πλῆθος, ἰδεῖν αὐτὸν καθήμενον
τῷ θρόνῳ ποθοῦντες, καὶ πάλιν αὐτοῦ διδασκάλου
του ἀκροᾶσθαι· ἐξίσχυσεν ὁ λαὸς ταῦτα κα-
τεργάσασθαι· καὶ καθίσας ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν
ἐπισκοπικὸν θρόνον, συνήθως μὲν τὴν εἰρήνην
τῷ λαῷ ἐπηύξατο· προσαναγκασθεὶς δὲ
D ἐδίδαξε· τοῦτο πραχθέν, τοῖς ἀπεχθῶς
ἔχουσι πρὸς αὐτὸν ἑτέρας σκευωρίας πα-
ρεῖχεν ὑπόθεσιν· ἀλλὰ περὶ τούτου μὲν τότε
ἡσύχαζον·